

Mærke til, naar man overhovedet talte om det Mislige ved at paatage sig Udredelsen af store Beløb til forestaaende Arbejder, og som Noget, hvorfra man ikke derved maatte se bort, at vor Kassebeholdning havde faaet en aldeles unaturlig Størrelse, og at den fremdeles i en endnu langt høiere Grad vilde opnaa en unaturlig Størrelse ved Slutningen af indværende Finantsaar. Med Hensyn hertil tror jeg nu nok, at den høitærede Finantsminister for det Første ikke vilde indromme, at man i dette Døielik kunde vide noget Nærmere eller Afgjørende om, hvorledes Kassebeholdningen vilde stille sig ved Udgangen af nærværende Finantsaar. Men overfor mig kan det Argument, som den høitærede Finantsminister saaledes kom med, virkelig ikke være af nogen Betydning. Thi jeg har jo tidligere her viist — og det ikke ved almindelige Raisonnementer, men lykkeligtvis ved Anførelsen af bestemt Tal — at det ikke er noget Hexeri at kunne nogenlunde kjende til Kasseudbyttet af et Finantsaar nogen Tid i Forveien. Dette frengaar jo, som i sin Tid paavist, aldeles tydeligt af, at man tidligere har været i Stand til at danne sig en saadan Formening meget hurtigt, vel ikke før end Finantsaaret var udløbet, men dog snart efter Finantsaarets Udløb. Og nu have vi jo kun 5—6 Uger tilbage af det indværende Finantsaar. Jeg tror derfor, at det er ganske naturligt, at man allerede nu maa kunne vide, at der efter al Sandsynlighed vil komme et saadant betydeligt Overskud for Aaret, som af mig omtalt, der lagt til det foregaaende Aars Kassebeholdning vil gjøre denne endnu mange Gange større. I ethvert Fald tror jeg altsaa ikke, at jeg er nogen falsk Profet, naar jeg indtil videre paastaar, at det vil vise sig, at vi ved Aarets Udgang ville faae en ganske overordentlig stor Kassebeholdning, som der paa ingen Maade kan være den allerringeste Grund til at ville bibeholde. — Naar den høitærede Finantsminister dernæst sagde til mig, at jeg ikke havde lagt Mærke til, at der i denne Kassebeholdning indbefattedes Andet end rene Penge, og at der blandt Andet laa et Papir i den, som forringede Kassebeholdningens effektive Værdi som Betalingsmiddel — saaledes maatte jeg i

det Mindste forstaa hans Udtalelse. — nemlig henimod en Million Kreditbeviser, saa maa jeg tilstaa, at jeg heller aldeles ikke kan forstaa denne Indvending. Mig forekommer det nemlig, at det er noget nær det Günstigste, som man vel kunde ønske sig. Jeg vilde i det Mindste ønske, at der blandt de 7 Millioner, der vistnok vilde være i Kassebeholdningen 1ste April, var 3 Millioner i Kreditbeviser. Det vilde være det Allerbedste. Sagen er jo nemlig den, at der just forestaar en Udbetaling af disse Kreditbeviser, og det er altsaa det Allerbedste, som tænkes kan, jo flere af dem der allerede ligger i Kassebeholdningen. Nei, den Slags Papirer gjør sandelig ikke en Kassebeholdning mindre effektiv. De tjene tværtimod i en ganske overordentlig Grad til at lette de forestaaende Operationer, som der vil være Grund til at gjøre. Men heller ikke kan man se bort fra, at Reserveconden har den tidligere omtalte uhyre Størrelse, som jeg ligeledes tror er en Fare. Jeg maa overhovedet gjøre opmærksom paa, at i een Henseende indrommer jeg, at jeg noget har forandret mine tidligere Anskuelser. Jeg har ganske sikkert i en tidligere Tid været mere tilbøielig, end jeg nu er, til at betragte det som et stort Gode, at Statens Finanser vare rige. I denne Henseende gjør jeg herved Dod og Bedring. Jeg tror ikke, at det er godt, og allermindst tror jeg, at det er godt paa en Tid, da næsten alle Stater ere meget fattige, at man stræber efter at bevare sig store Rigdomme. Rigdommen er vel et Gode; men det er et farligt Gode, og jeg behøver ikke at anføre mange Ord for at vise, at dette er en Sandhed, som har været erkjendt til alle Tider. Man kan ikke negte, at der for de Rige er Fristelser, mange Fristelser, som ikke eksistere for den, der vel ikke er fattig eller nødlidende, men som sidder i gode, jevne Kaar. Manges Letsinighed bliver forhindret, manges Operation, som man maatte ønske ikke blev gjort, vil virkelig ogsaa blive forebygget, naar der ikke er en saadan stor Rigdom tilstede. Jeg tror altsaa, at det i og for sig ikke er et saa utvivlsomt Gode at dyngte store Midler op. Men det veed jeg i alt Fald, at det er aldeles aabenbart abnormt at se en Reserveconden og en Kassebeholdning